

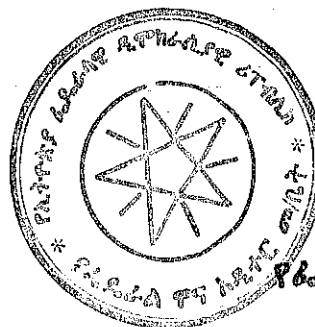
1/7/15 OFA/02-03.14/1/24
d/m 25/07/2015

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የፌዴራል የፋይናንስ አስተዳደር
THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA
OFFICE OF THE FEDERAL
AUDITOR GENERAL

ለክብርት ወ/ሮ አለምፀሐይ ጳውሎስ
የጠቅላይ ሚኒስትር ጽሕፈት ቤት ኃላፊና
የካቢኔ ጉዳዮች ሚኒስትር
ለክቡር አቶ ተመስገን ጥሩነህ
የብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት ዋና ዳይሬክተር
አዲስ አበባ

ጉዳዩ:- የብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የ2014 በጀት ዓመት
ሂሳብ አዲት ውጤትና አስተያየትን ይመለከታል

በርዕሱ የተጠቀሰውን የብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የአዲት ውጤትና አስተያየት
የያዘ 6 ገጽ የአዲት ሪፖርት እና 12 ገጽ የሂሳብ ሪፖርቶች በድምሩ 18 ገጽ የያዘ ከዚህ
ደብዳቤ ጋር አባሪ አድርገን የላክን መሆኑን እንገልጻለን፡፡

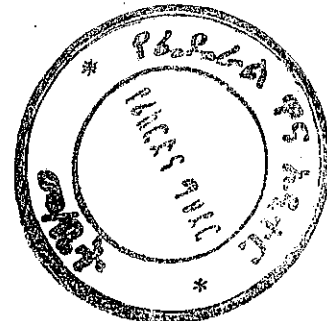
ከሰላምታ ጋር

አበራ ታደሰ

የፌዴራል ም/ዋና አዲተር

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት
የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ
የአዲት ሪፖርት

መጋቢት/2015 ዓ.ም

አዲስ አበባ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

የብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ

አዲት ሪፖርት

የብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የተመደበለትን የመደበኛና የካፒታል ሂሳብ በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፣ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት መያዙንና የመንግሥት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል።

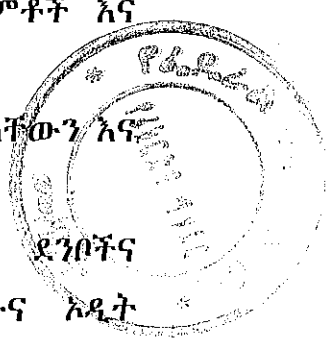
የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የአገልግሎቱ መ/ቤት ሥራ አመራር ሲሆን፣ የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ የአዲት አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን ሲሆን፣ ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው። እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል። አዲታችን ፦

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፣
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶችን ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፣
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል።

ከዚህም በተጨማሪ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦችና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑን በናሙና አዲት ማከናወንን ይጨምራል።

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ክሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውናለን።

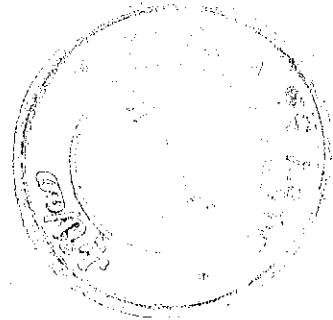
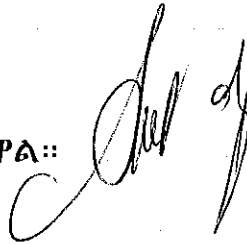
Det
1

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የአገልግሎቱ መ/ቤት ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፤
መዛግብት፤ ደጋፊ ማስረጃዎች፤ እንዲሁም በአዲት ተደራጊው መ/ቤት ሥራ አመራር
የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው። አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ
ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የሂሳብ ሪፖርቶች፡-

- የገቢ/የዕርዳታ/የብድር ሂሳብ ሪፖርት፤
- የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- የተሰብሳቢ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- የተከፋይ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፤
- የሂሳብ ሚዛን ሙከራ፤

ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

ለአዲት አስተያየቱ መሠረት የሆኑት ጉዳዮች(Basic of Audit Opinion)፤

የብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፤ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፤ ደንብና መመሪያን የጠበቁ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፤

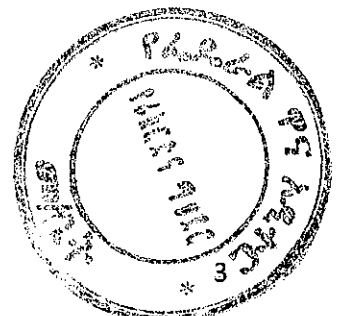
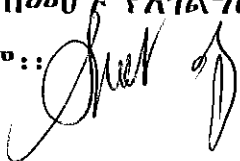
1. ለአዲት ያልቀረቡ የወጪ ሂሳቦች፤

የመቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 982/2008 ክፍል አምስት ንዑስ አንቀጽ 17፤ የተመርማሪዎች ግዴታ በሚለው ርዕስ ስር የፌደራል ዋና አዲተር፤ የመምሪያ ቤቱ አዲተሮች ወይም የፌደራል ዋናው አዲተር ወኪሎች ለምርመራ ጠቃሚና አስፈላጊ የሚመስሏቸውን መጻሕፍት፤ መዘክሮች፤ መዝገቦች፤ ሰነዶችና ሌሎች የጽሑፍና የቃል መረጃዎች ሁሉ ሲጠይቁ የተጠየቀው ግለሰብ፤ ሠራተኛ ወይም ባለሥልጣን በትክክልና በተሟላ አኳኋን ወዲያውኑ የማቅረብ ግዴታ አለበት ይላል፡፡

ይሁን እንጂ ብሔራዊ የመረጃና ደህንነት አገልግሎት በበጀት ዓመቱ ከሐምሌ 1 ቀን 2013 እስከ ሰኔ 30 ቀን 2014 ዓ/ም ድረስ በተለያዩ የወጪ አርዕስት የተጠቀመውን ከጠቅላላው የወጪ ሂሳብ ሰነዶች ብር 811,194,159.98 ውስጥ፡-

- ብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት ብር 326,901,796.20 እና
- ብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የውጭ መረጃ ዋና መምሪያ ብር 117,632,436.57
- ብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የውስጥ ደህንነት መረጃ መምሪያ ብር 125,422,355.79
- ብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የጥበቃ መረጃ ዋና መምሪያ ብር 210,299,271.07

በድምር ብር 780,255,859.64 (96.18%) የሚሆኑ የወጪ ሂሳቦች ሰነድ ለአዲት ያልቀረቡ በመሆኑ የአገልግሎቱ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት ትክክል መሆኑን ማረጋገጥ አልተቻለም፡፡

ከላይ በተራ ቁጥር 1 በተገለጹት ጉልህና መሠረታዊ የሆኑ ምክንያቶች የተነሳ በእኛ አስተያየት የአገልግሎቱ መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ሰኔ 30 ቀን 2014 ዓ.ም የተመለከተውን የፋይናንስ አቋም እና የበጀት ዓመቱን የሥራ እንቅስቃሴ በኢትዮጵያ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ እንዲሁም የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል ያሳያል በማለት አስተያየት መስጠት አልተቻለም፡፡

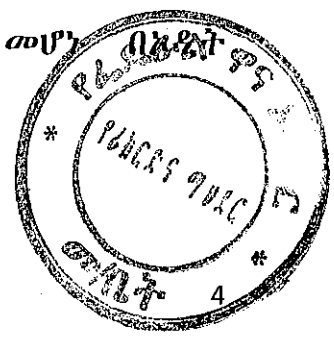
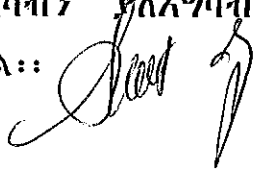
ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የአዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች(Emphasis matter)፤

1. በጀት ዓመቱን ያልጠበቀ ክፍያ፤

የፈዴራል መንግስት ገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 አንቀጽ 14 ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 የመደበኛና ካፒታል የስራ ማስኬጃ ወጪዎች ሲፈጸም ወጪው ለሚደረግበት ተግባር በበጀት ዓመቱ የተያዘ ወይም ወጪውን ለመሸፈን ቀሪ በጀት መኖሩንና ወጪው በመስሪያ ቤቱ ዕቅድ ውስጥ የተያዘና በጥሬ ገንዘብ ፍላጎት ላይ የተካተተ መሆኑ ሳይረጋገጥ ወጪ መፈፀም እንደማይገባ መመሪያው ይገልጻል፡፡ በዚህም መመሪያ መሠረት ክፍያዎች የሚፈፀሙ መሆኑን ለማረጋገጥ በናሙና አዲት ሲደረግ፤

በብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የጥበቃ ዋና መምሪያ በሚያዝያ 29/2013 ዓ/ም ተገዝቶ አገልግሎት የዋለ ለሪንግ ግዢ ለሰብኔት ኢንተርናሽናል ትሬዲንግ በ2013 ዓ.ም በጀት ዓመቱ ክፍያ መፈፀም ሲገባው ሳይክፈልና በተከፋይ ሂሳብ ሳይመዘገብ ከበጀት ዓመት ወጪ በ2014 በጀት ዓመት በሳጥን ወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 193848 በሂሳብ መደብ 6212 ብር 2,155.18 ክፍያ በመፈፀም የተመዘገበ በመሆኑ የ2014 በጀት ዓመት የወጪ ሂሳብን ያለአግባብ ከፍ እንዲል ያደረገው መሆኑ ተረጋግጧል፡፡

2. ያለሂሳብ አርዕስቱ የተመዘገበ የወጪ ሂሳብ፤

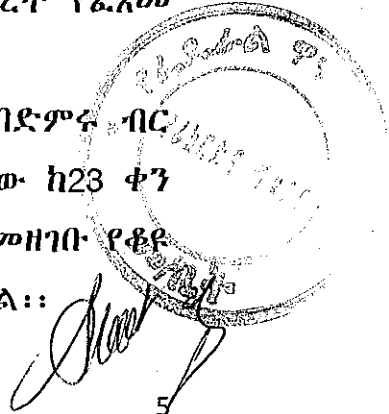
የፌዴራል መንግሥት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ዓ.ም በክፍል ሁለት አንቀጽ 6 ተራ ቁጥር 4 ላይ የመንግስት መስሪያ ቤቶች በበጀት አደረጃጀት ሥርዓት መሠረት የተፈቀደላቸው በጀትና የወጣውን ወጪ በሚያሳይ መልኩ ተለይቶ በተሰጠ የበጀት መለያ መደብ ተጠቅመው የሂሳብ እንቅስቃሴያቸውን መመዝገብ እንዳለባቸው መመሪያው ይገልጻል። የወጪ ሂሳቦችን በትክክለኛው የሂሳብ አርዕስታቸው እየመዘገበ መሆኑን ለማረጋገጥ የወጪ ሂሳቦች ናሙና አዲት ሲደረግ፤

በብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የጥበቃ ዋና መምሪያ በድምሩ ብር 16,084.00 በትክክለኛ የሂሳብ መደብ መመዝገብ ሲገባው ያለአግባብ ያለ ሂሳብ አርዕስቱ/መደቡ የተመዘገበ መሆኑን በአዲት ተረጋግጧል።

3. በዱቤ ተገዝቶ በተከፋይ ሂሳብ ላይ ሳይመዘገብ ክፍያ የተፈፀመ፤

የፌዴራል መንግስት የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 አንቀጽ 5 በንዑስ አንቀጽ ሀ «ማናቸውም ክፍያ የሚፈጸምባቸው ሂሳቦች ተከፋይ ሂሳብነታቸውን የሚያረጋግጥ ማስረጃ ሲቀርብና ስልጣን ባለው አካል ሲፈቀድ ብቻ በተከፋይ ሂሳብ መያዝ እንዳለበት» እና በንዑስ አንቀጽ ሐ «መ/ቤቶች ከተለያዩ አካላት ቀንሰው ያስቀሩትን የግብርና ሌሎች ሂሳቦች ለሚመለከተው ግብር አስገቢ አካል ወቅቱን ጠብቀው ማስተላለፍ እንዳለባቸው» መመሪያው ያዝዛል። እንዲሁም በገንዘብ ሚኒስቴር የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል ሁለት ቁጥር 8 የሂሳብ አያያዝ ዝርዝር አፈፃፀም ቁጥር 5(ሠ) የተከፋይ ሂሳብ እንቅስቃሴዎች በእለቱ በሂሳብ መዝገብ ላይ መመዝገብና በሂሳብ ሌጅር ላይ መወራረስ እንዳለባቸው ይገልጻል። በዚህ መሰረት መ/ቤቱ በደንቡና በመመሪያው መሰረት የፈጸመ መሆኑን አዲት ሲደረግ፡-

በብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የጥበቃ ዋና መምሪያ በድምሩ ብር 60,592.78 በዱቤ ተገዝቶ በተከፋይ ሂሳብ ላይ መመዝገብ ሲገባው ከ23 ቀን እስከ ሁለት(2) ወር ግማሹ ደግሞ ከአስራ አምስት ቀን በላይ ሳይመዘገቡ የቆዩ መሆናቸውንና ክፍያ የተፈፀመ መሆኑን በአዲት ወቅት ተረጋግጧል።

የህግ ጉዳዮች በተመለከተ(Compliance Issue)፤

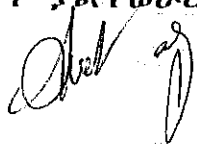
1. በወቅቱ ያልተወራረደ ተሰብሳቢ ሂሳብ፤

የፌዴራል መንግስት የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 አንቀጽ 5 በንዑስ አንቀጽ ለ «የስራ ማስኬጃ ቅድሚያ ክፍያ በ7 ቀናት ውስጥ መወራረድ እንዳለበት» እና በንዑስ አንቀጽ መ «ተሰብሳቢ ሂሳብ በቂ ማስረጃ ሲቀርብለት ብቻ በተሰብሳቢ ሂሳብነት መያዝ ያለበት ሆኖ የተሰብሳቢ ሂሳብ ክምችት እንዳይፈጠር ቁጥጥር ማድረግ እንደሚገባ» ተገልጿል፡፡ በዚህ መሰረት መ/ቤቱ በደንቡና በመመሪያው መሰረት የፈጸመ መሆኑን አዲት ሲደረግ፤

የሰኔ 30/2014 በጀት ዓመት መጨረሻ ከሚታየው የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት ውስጥ፡-

- በሂሳብ መደብ 4201(ልዩ ልዩ ቅድሚያ ክፍያ) ብር 174,125.75 እና
- በሂሳብ መደብ 4211ለግዥ ቅድሚያ ክፍያ (Purchase Advance) ብር 343,672.01

በድምሩ ብር 517,797.76 በመመሪያ መሰረት በወቅቱ ማወራረድ ሲገባው ከአንድ ወር እስከ አንድ ዓመት ያልተወራረደ ውዝፍ ተሰብሳቢ ሂሳብ መኖሩ በአዲት ወቅት ተረጋግጧል፡፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት

